

Аналітичний звіт
за результатами моніторингу освітньо-професійної програми Спеціальна освіта
(Логопедія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та виконання заходів щодо
усунення виявлених недоліків під час її акредитації

З урахуванням рекомендацій експертної групи Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, ГЕР, в результаті проведеного моніторингу освітньо-професійної програми Спеціальна освіта (Логопедія) членами проєктної групи, науково-педагогічними працівниками випускової кафедри логопедії і спеціальних методик, які забезпечують освітній процес, стейкхолдерами та здобувачами вищої освіти, на виконання наказу ректора університету “Про проведення моніторингу освітніх (освітньо-професійних/ освітньо-наукових) програм спеціальностей університету” (наказ №125-ОД від 29.09.2023 р.) у освітньо-професійній програмі Спеціальна освіта (Логопедія) на 2023-2024 навчальний рік з метою покращення професійної підготовки фахівців було зроблено наступне:

№	Рекомендації	Виконання
1.	Трактування спеціальних компетентностей і РН потребує уточнення відповідно стандарту. Рекомендовано: привести перераховані в ОП СК і РН відповідно до стандарту.	СК, РН сформульовані відповідно до стандарту вищої освіти та інтерпретовані згідно зі специфікою ОПП Спеціальна освіта (Логопедія) у контексті підготовки фахівців спеціалізації 016.01 Логопедія. Зокрема, наведене у стандарті формулювання «діти з особливими освітніми потребами» конкретизовано як «діти з порушеннями мовлення». Додатково проведено консультації з розробниками стандарту (С. Федоренко, І. Дмитрієвою, М. Шеремет) з цього питання.
2.	В ОПП порушено логічну послідовність та змістове вивчення ОК, що може ускладнити процес формування фахової компетентності. Рекомендовано: узгодити логіку вивчення ОК і доповнити їх темами (“Заїкання (логоневроз)”, “Афазія” та “Мовленнєві порушення, як вторинні” тощо), відсутність ОК “Педагогіка”, яка є базовою для формування спеціальних компетентностей майбутнього фахівця зі спеціальної освіти. Удосконалити перелік ОК відповідно до формування фахових компетентностей.	Логіка вивчення ОК ОПП обумовлена реалізацією наскрізної програми підготовки здобувачів ВО першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів. Такий підхід дозволив підійти до більш більш ґрунтовної і якісної підготовки вчителів-логопедів ступеня вищої освіти «бакалавр». Відповідно вивчення ОК, спрямованих на опанування компетентностей логопедичної роботи при складних порушеннях мовлення передбачено ОПП підготовки магістра (ООК 06 „Афазіологія”, ООК 05 „Логокорекція темпоритмічних порушень мовлення”, ООК 03 „Методика логопедичної підтримки дітей з комбінованими порушеннями”). Водночас ОПП підготовки бакалаврів передбачає вивчення ООК 25 „Особливості логопедичної роботи при складних порушеннях”. Щодо відсутності ОК «Педагогіка» вважаємо, що формування фахових компетентностей здобувачів буде більш ефективно забезпечуватися ОК 17 „Спеціальна педагогіка осіб з порушеннями мовлення”, в межах вивчення якого здобувачі опановують основи загальнопедагогічних знань, модулі з яких включені в даний ОК. Перелік ОК відповідно до формування фахових компетентностей обговорено і узгоджено на засіданні кафедри 19.01.2023 р., протокол №2.

3.	Візуалізація структурно-логічної схеми ОПП є досить складною та заплутаною для сприйняття.	Структурно-логічна схема ОПП оновлена й оформлена у вигляді графа згідно з вимогами ЗВО. Оновлена ОПП затверджена на засіданні вченої ради університету 30 березня 2023 р., протокол №3. https://drive.google.com/file/d/1tuNDkLbIaQFyfjj7iW6FDIfM7cimWHH5/view
4.	Методичні рекомендації практики не адаптовані до дистанційного навчання, що могло спричинити ряд організаційних та методичних питань, чим знизити рівень практичної підготовки здобувачів.	У методичних рекомендаціях до проходження практики (наскрізна програма, https://docs.google.com/document/d/1mRTtPslCulpVkm8wBtOi9mPhkAqwuLWl/edit https://docs.google.com/document/d/1prXVN7EGSA8ja3SXNmLd0KxuPgX-2fVU/edit https://docs.google.com/document/d/1iIm9Jloujs4KH8oGq8qEQNfPQ775nN0o/edit) вміщено перелік освітніх платформ, рекомендованих для організації та проведення практики в умовах дистанційного навчання: рекомендації щодо організації настановчої конференції та пояснення принципів оцінки виконання завдань з використанням освітніх платформ; рекомендації до захисту практики та онлайн-оформлення звітної документації. Ці ж рекомендації були надані керівникам практики від закладів.
5.	Прописати чіткий алгоритм прийняття здобувачів на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на базі молодшого спеціаліста	Алгоритм прийняття здобувачів на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на базі молодшого спеціаліста розміщений на сайті приймальної комісії (http://vstup.kpnu.edu.ua/pravylya-pryjomu/ https://vstup.kpnu.edu.ua/etapy-vstupnoi-kampanii-molodshyj-spetsialist/)
6.	Недостатньо зрозумілою є система оцінювання здобувачів за різні види діяльності у межах опанування окремих ОК. Рекомендовано: регулярно переглядати зміст ОК з метою адаптування завдань до реальних умов; удосконалити систему накопичення балів за різні види активності, доопрацювати робочі програми та силабуси ОК системою критеріїв оцінювання різних видів діяльності здобувачів.	Система оцінювання за різні види діяльності здобувачів розроблена відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями) https://bit.ly/3Hljwlg . Модернізовано систему оцінювання самостійної роботи здобувачів.
7.	Не всі викладачі, які задіяні до реалізації ОП, хоча й мають здобутки в науковій діяльності, але їхні напрями наукової діяльності (публікації, тематика стажування тощо) недостатньо узгоджуються з ОК, які вони викладають	Проводиться моніторинг тем публікацій науково-педагогічних працівників відповідно до змісту ОК, які вони викладають. Стажування викладачі, задіяні на реалізації даної ОПП, проходять на кафедрах логопедії. Теми узгоджуються і спрямовані на організацію супроводу осіб з порушеннями мовлення.
8.	Не всі роботодавці залучені до процесу опитування та процедур обговорення ОПП	Проводити постійно розширені зустрічі з роботодавцями з метою їх залучення до процесу перегляду освітньої програми та обговорення

Аналізуючи вище викладені зауваження і пропозиції, гарантом ОП спільно з групою забезпечення, НПП кафедри здобувачів було повідомлено про проходження анкетування «Освітня програма спеціальності очима здобувача вищої освіти» задля оцінки її якості. Результати будуть проаналізовані та обговорені на засіданні кафедри.

В рамках співпраці кафедри з науковцями гаранті ОП, члени груп забезпечення взяли участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції “Актуальні проблеми логопедії та логопсихології”, круглого столу до 85-річчя академіка В. І. Бондаря “СИСТЕМА ОСВІТИ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ: ДОСВІД МИНУЛОГО – ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ». Зокрема були представлені доповіді доц. Белової О.Б., проф. Гаврилової Н.С., проф. Гаврилова О.В., доц. Конstantинів О.В., в яких йшлося про стан розробки професійних стандартів для групи професій: вчитель-логопед, логопед, терапевт мови та мовлення. (<https://logo.kpnu.edu.ua/%d1%96%d1%96-%d0%bc%d1%96%d0%b6%d0%bd%d0%b0%d1%80%d0%be%d0%b4%d0%bd%d0%b0-%d0%bd%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%be-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%ba%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b0-%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84/>).

В рамках співпраці кафедри зі стейкхолдерами, роботодавцями професор Олексій Гаврилов взяв участь у методичному заході Онлайн-«Педагогічна майстерка» для вчителів та асистентів вчителів інклюзивних класів, індивідуальної форми навчання (педагогічного патронажу), директорів ІРЦ, де також було обговорено змістовність і професійне спрямування ОК за ОП Спеціальна освіта (Логопедія) першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти (<https://logo.kpnu.edu.ua/%d0%bf%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d0%b3%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b0-%d0%bc%d0%b0%d0%b9%d1%81%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%ba%d0%b0-%d0%b4%d0%bb%d1%8f-%d0%b2%d1%87%d0%b8%d1%82%d0%b5%d0%bb%d1%96%d0%b2-%d1%96/>).

Участь здобувачки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка навчається за освітньою програмою Спеціальна освіта (Логопедія), в програмі міжнародної академічної мобільності в межах Програми ЄС Еразмус+ буде хорошим досвідом популяризації ОП за межами ЗВО. Під час зустрічі гаранта ОП Олексія Гаврилова з заступницею директора Інституту логопедії Гданського університету, пані Малгожатою Роцлавською-Данилюк було обговорено процес навчання, ОК та їх відповідність обом освітнім програмам, можливості перезарахування кредитів окремих ОК, напрями подальшої співпраці в межах реалізації ОП. (<https://inter.kpnu.edu.ua/uk/2023/10/18/mizhnarodna-akademichna-mobilnist-op-spetsialna-osvita-lohopediia-rezultaty-zustrichi-iz-predstavnykamy-hdanskoho-universytetu/>); результати здобувачів групи KorL1-B20 Мізинчук Катерини, Литвинюк Аліни, Марків Анни, які пройшли навчання в рамках міжнародного проекту академічної мобільності здобувачів вищої освіти DipSozHelp на базі Рейн-Майнського Університету прикладних наук (м.Вісбаден, Німеччина) є важливим кроком на шляху реалізації неформальної освіти і в

підсумку перезараховані окремі змістові модулі з ОК Соціальна логопсихологія даної
ОПП.

(<https://logo.kpnu.edu.ua/%d0%bd%d0%b5%d1%84%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b0-%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%b0/>)

Гарант ОПП Спеціальна освіта (Логопедія)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
кандидат психологічних наук, професор

Олексій ГАВРИЛОВ